

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Ange datum

1(10)

Ärendenr
MSB 2023-17352
SKR 2023/02111

Överenskommelse om regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar

2024-2026

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Innehållsförteckning

Överenskommelse.....	3
Del 1: Ersättningen till regionernas arbete med uppgifter enligt 2 och 3 kap. LEH	4
Utgångspunkter.....	4
Villkor för användning av ersättningen	4
Anvisningar för användning av statlig ersättning	5
Uppgifter	5
2 kap. Förberedelser för och verksamhet under extraordinära händelser i fredstid	5
3 kap. Förberedelser för och verksamhet under höjd beredskap.....	5
Myndigheternas stöd till regionerna.....	5
Länsstyrelsens stöd.....	5
Utbetalning och redovisning	6
Del 2: Ersättningen till regionernas arbete med att stärka civilt försvar.....	7
Utgångspunkter.....	7
Mål med ersättningen till regionernas arbete med att stärka civilt försvar.....	7
Villkor för användning av ersättningen	7
Myndigheternas stöd till regionerna.....	8
Länsstyrelsens stöd.....	8
Utbetalning och redovisning	8
Bilaga - Ersättning.....	10

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Överenskommelse

Denna överenskommelse mellan staten, företrädd av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), och Sveriges Kommuner och regioner (SKR) reglerar villkor för och ersättning till regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar under perioden 2024–2026. Överenskommelsen utgår från ersättningens två delar:

- Del 1: Regionernas arbete med uppgifter i 2 och 3 kap. enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Del 2: Regionernas arbete med att stärka civilt försvar

Överenskommelsen ersätter tidigare gällande *Överenskommelse om regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar* (MSB 2022–15507).

Regionerna ska minska sårbarheter i sina verksamheter och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Regionerna ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. En god beredskapsutveckling bygger på ett nära samarbete mellan regionerna, länsstyrelserna, MSB och andra berörda myndigheter. De uppgifter som regionerna är ålagda att genomföra inom området krisberedskap och civilt försvar utgår från:

- lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (FEH)

Ersättningen som avser regionernas arbete med att stärka civilt försvar (Del 2) kan även användas för uppgifter med utgångspunkt i andra lagar, statliga myndigheters vägledningar och inriktningar eller motsvarande som är av betydelse för regionens utveckling av det civila försvaret. Utöver det kan ersättningen även användas till deltagande i andra aktörers planering och aktiviteter som syftar till att stärka det civila försvaret.

Överenskommelsen gäller tillsvidare men kan justeras eller sägas upp, dock tidigast från och med 2027. Justering och uppsägning kan ske innan dess om det föranleds av ändring eller upphävande av LEH eller FEH eller om det kommer annan styrning från regering eller riksdag som har direkt påverkan på regioners arbete med krisberedskap och civilt försvar. Vid uppsägning eller ändring av överenskommelsen ska detta ske i samordning med eventuella övergångsbestämmelser i lag och förordning.

Stockholm den 12 januari 2024

Stockholm 26 januari 2024

Charlotte Petri Gornitzka MSB

Palle Lundberg SKR

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Del 1: Ersättningen till regionernas arbete med uppgifter enligt 2 och 3 kap. LEH

Utgångspunkter

Ersättningen utgör en del av anslag 2:4 Krisberedskap och betalas årligen ut av MSB. I MSB:s årliga regleringsbrev framgår vilken summa av anslagsposten som högst får fördelas ut till regionerna i enlighet med vad som anges i 11 § FEH.

Enligt 5 kap. 1 § LEH ska regionerna få ersättning av staten för kostnader för förberedande uppgifter som de utför enligt 2 och 3 kap. Ersättningen ska utgöra ett komplement till regionernas egna finansiering av arbete med krisberedskap i enlighet med principerna för den statliga ersättningen, 5 kap. 1 § LEH.

Utgångspunkten för användning av den statliga ersättningen för 2024–2026 är att regionerna behöver utföra uppgifterna enligt 2 och 3 kap. LEH. Med anledning av det försämrade omvärldsläget är det av vikt att regionerna, med hjälp av den statliga ersättningen, utvecklar förmågan inom det civila försvaret. Det ska främst göras utifrån respektive regions utgångsläge och behov av utveckling. Det arbete som utförs av regionerna bör även beakta den länsvisa dialogen och planeringen där regionerna deltar inom ramen för länsstyrelsens uppdrag att verka för samordning.

Regionerna bör även beakta planeringsantaganden som tillhandahålls av centrala myndigheter och som är tillämpbara för regionerna.

Målet med den statliga ersättningen för regionernas arbete med uppgifterna enligt 2 och 3 kap. LEH är att bidra till ökad effekt i regionernas förberedande och förebyggande arbete med att hantera händelser i fredstid och därmed till en grundläggande förmåga inom civilt försvar.

Villkor för användning av ersättningen

Följande villkor gäller för den ersättning som regionen får för genomförandet av uppgifterna i LEH:

- Finansierade aktiviteter och åtgärder ska kunna härledas till uppgifterna i 2 och 3 kap. i LEH.
- Finansierade åtgärder ska avse förberedande och förebyggande arbete.
- De vidtagna åtgärderna ska öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet, samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser.
- Huvuddelen av ersättningen ska användas för personalkostnader. Personalkostnader kan fokuseras till en eller ett fåtal medarbetare (till exempel beredskapssamordnare). Ersättningen kan även fördelas till flera medarbetare i olika förvaltningar som arbetar med uppgifterna enligt LEH.
- Ersättningen får användas till att medverka i av länsstyrelsen anordnade aktiviteter som syftar till att regionerna kan uppnå mål och utföra uppgifterna enligt LEH.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

- Ersättningen får användas till regionernas deltagande i andra aktörers planering och aktiviteter som syftar till att stärka krisberedskapen eller det civila försvaret.
- Det är möjligt att använda ersättningen till vissa begränsade investeringar som tydligt stärker krisberedskapen eller det civila försvaret. För större investeringar som till exempel regioners ledningsplatser finns särskild medfinansiering att söka.

Anvisningar för användning av statlig ersättning

Anvisningar för användning av statlig ersättning för regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar tas fram av MSB i dialog med SKR och finns på MSB:s hemsida. Anvisningarna riktar sig till regionerna och tydliggör hur de statliga ersättningarna får användas. Om regionen har frågor om vad ersättningarna får användas till bör regionen vända sig till länsstyrelsen. Vid oklarheter ska länsstyrelsen kontakta MSB för avstämning.

Uppgifter

Uppgifterna som regionerna ska utföra framgår enligt 2 och 3 kap. LEH under respektive rubrik:

2 kap. Förberedelser för och verksamhet under extraordinära händelser i fredstid

- Analys och planering
- Krisledningsnämnd
- Krisledningsnämndens verksamhet
- Utbildning och övning
- Rapportering

3 kap. Förberedelser för och verksamhet under höjd beredskap

- Förberedelser
- Ledningsansvar
- Rapportering

Myndigheternas stöd till regionerna

Det ligger i såväl regionernas som statens intresse att regionens krisberedskap och det civila försvaret utvecklas på ett effektivt sätt. En viktig förutsättning är att staten ger stöd till regionernas arbete med krisberedskap och höjd beredskap. Utgångspunkten för stödet är att det ska ges av den nivå och aktör som är bäst lämpad för uppgiften och som kan göra det på det mest kostnadseffektiva sättet.

Olika myndigheter har tagit fram stöd som riktar sig till regioner. MSB publicerar information om stöd till regioner, se MSB:s hemsida ”Samlat stöd till regioner”.

Länsstyrelsens stöd

I förordningen (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap framgår att länsstyrelsen ska vara sammanhållande för krisberedskapen inom sitt geografiska område, samt före, under och efter en kris verka för samordning och

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

gemensam inriktning av de åtgärder som behöver vidtas. De ska särskilt stödja de aktörer som är ansvariga för krisberedskapen i länet.

Länsstyrelsernas sammanhållna projekt som finansieras från anslag 2:4 Krisberedskap ska omfatta aktiviteter som bland annat syftar till att regionerna kan uppnå sina mål och uppgifter enligt LEH

Utbetalning och redovisning

Ersättningen betalas ut i juni varje år. MSB skickar ut information om ersättningsnivån för innevarande år senast i maj och där framgår hur utbetalningen går till.

Regionen ska årligen redovisa för MSB, Socialstyrelsen och länsstyrelsen hur ersättningen har använts under föregående år. Redovisningen omfattar både ekonomisk och verksamhetsrelaterad dokumentation av genomförda aktiviteter kopplat till ersättningen. MSB ansvarar inför regeringen för användning av anslag 2:4 Krisberedskap och för att ge en samlad bedömning av resultatet av de åtgärder som regionerna har vidtagit med hjälp av anslaget.

Hantering av sparande från föregående år

Att spara en del av ersättningen till kommande år i syfte att genomföra åtgärder inom tidsramen för denna överenskommelse är möjligt, så länge det finns en plan för hur de medel som sparas ska användas.

Oförbrukade medel

Om en region 12 månader efter mandatperiodens sista år (2027-12-31) har oförbrukade medel ska dessa återbetalas till MSB.

Del 2: Ersättningen till regionernas arbete med att stärka civilt försvar

Utgångspunkter

Ersättningen utgör en del av anslag 2:4 Krisberedskap och betalas årligen ut av MSB. I MSB:s årliga regleringsbrev framgår vilken summa av anslagsposten som högst får fördelas ut till regionerna.

Ersättningen för att stärka arbetet med civilt försvar hos regionerna kan användas till uppgifter enligt 3 kap. LEH. Därutöver får ersättningen användas för uppgifter med utgångspunkt i andra lagar, statliga myndigheters vägledningar och inriktningar eller motsvarande som är av betydelse för regionens utveckling av det civila försvaret. Ersättningen kan även användas till regionens deltagande i andra aktörers planering och aktiviteter som syftar till att stärka det civila försvaret.

Ersättningen kan utgöra ett komplement till redan pågående, eller planerat arbete med förberedelser inför höjd beredskap (civilt försvar) där regioner bidrar med egen finansiering.

Med anledning av det försämrade omvärldsläget är det av vikt att regionerna, med hjälp av ersättningen, och utifrån de lokala och länsvisa förutsättningarna, utvecklar förmågan inom det civila försvaret.

Mål med ersättningen till regionernas arbete med att stärka civilt försvar

Målet för det civila försvaret uttrycks i regeringens proposition *Totalförsvaret 2021–2025* (prop. 2020/21:30) där det framgår att det civila försvaret ska bidra till målet för totalförsvaret genom att ha följande uppgifter:

- värna civilbefolkningen,
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- upprätthålla en nödvändig försörjning,
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld,
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan,
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Villkor för användning av ersättningen

Följande villkor gäller för den ersättning som regionerna får för att stärka arbetet med civilt försvar:

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

- Finansierade aktiviteter och åtgärder ska syfta till att stärka det civila försvaret hos regionerna.
- Finansierade åtgärder ska avse förberedande och förebyggande arbete.
- Huvuddelen av ersättningen ska användas för personalkostnader. Personalkostnader kan fokuseras till en eller ett fåtal medarbetare (till exempel beredskapssamordnare). Ersättningen kan även fördelas till flera medarbetare i olika förvaltningar som arbetar med uppgifterna.
- Ersättningen får användas till att medverka i av länsstyrelsen anordnade aktiviteter, som syftar till 3 kap. LEH, samt aktiviteter som är av betydelse för att stärka det civila försvaret.
- Ersättningen får användas till deltagande i andra aktörers planering och aktiviteter som syftar till att stärka det civila försvaret.
- Det är möjligt att använda ersättningen till vissa begränsade investeringar som tydligt stärker det civila försvaret. För större investeringar som till exempel regionens ledningsplatser finns särskild medfinansiering att söka.

Anvisningar för användning av statlig ersättning för regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar tas fram av MSB i dialog med SKR och finns på MSB:s hemsida. Anvisningarna riktar sig till regionerna och tydliggör hur de statliga ersättningarna får användas. Om regionen har frågor om vad ersättningarna får användas till bör regionen vända sig till länsstyrelsen. Vid oklarheter ska länsstyrelsen kontakta MSB för avstämning.

Myndigheternas stöd till regionerna

Det ligger i såväl regionernas som statens intresse att regionernas krisberedskap och civila försvar utvecklas på ett effektivt sätt. En viktig förutsättning är att staten ger stöd till regionernas arbete med krisberedskap och höjd beredskap. Utgångspunkten för stödet är att det ska ges av den nivå och aktör som är bäst lämpad för uppgiften och som kan göra det på det mest kostnadseffektiva sättet.

Olika myndigheter har tagit fram stöd som riktar sig till regioner. MSB publicerar information om stöd till regioner, se MSB:s hemsida ”Samlat stöd till regioner”.

Länsstyrelsens stöd

Länsstyrelsernas sammanhållna projekt som finansieras från 2:4 anslaget ska omfatta aktiviteter som bland annat syftar till att regionerna kan uppnå sina mål och uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Utbetalning och redovisning

Ersättningen betalas ut i juni varje år. MSB skickar ut information om ersättningsnivån för innevarande år senast i maj och där framgår hur utbetalningen går till.

Regionen ska årligen redovisa för MSB, Socialstyrelsen och länsstyrelsen hur ersättningen har använts under föregående år. Redovisningen omfattar både ekonomisk och verksamhetsrelaterad dokumentation av genomförda aktiviteter kopplat till ersättningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

MSB ansvarar inför regeringen för användning av anslag 2:4 Krisberedskap och för att ge en samlad bedömning av resultatet av de åtgärder som regionerna har vidtagit med hjälp av anslaget.

Hantering av sparande från föregående år

Att spara en del av ersättningen till kommande år i syfte att genomföra åtgärder inom tidsramen för denna överenskommelse är möjligt, så länge det finns en plan för hur de medel som sparas ska användas.

Oförbrukade medel

Om en region 12 månader efter mandatperiodens sista år (2027-12-31) har oförbrukade medel ska dessa återbetalas till MSB.

Bilaga - Ersättning

De fördelningsprinciper som baseras på invånarantal ska utgå från invånarantalet den 1 november 2023. Ersättningen betalas ut av MSB senast den 30 juni respektive år. Regionen behöver inte fakturera utan MSB går ut med information till respektive region inför utbetalningen.

De summor som anges nedan gäller utifrån 2024 års budget. Summorna kan komma att justeras utifrån regeringens årliga budgetprocess och villkor i MSB:s regleringsbrev som fastställs varje år.

Huvuddelen av de båda ersättningarna (del 1 och 2) ska användas för personalkostnader. Det gäller både grundbelopp och den ersättning som baseras på invånarantal.

Del 1: Ersättning till regionernas arbete med uppgifter i 2 och 3 kap. enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)

Ersättning beräknas enligt följande:

- Samtliga regioner får ett grundbelopp på 1 159 277 kr.
- Utöver grundbeloppet utbetalas ersättning på 2,43 kr per invånare.

Del 2: Ersättning till regionernas arbete med att stärka civilt försvar

Ersättningen fördelas med ett fast belopp per region enligt följande:

Region Stockholm, Skåne och Västra Götaland	3 733 333 kr
Region Blekinge, Dalarna, Gotland, Gävleborg, Halland, Jämtland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Norrbotten, Södermanland, Uppsala, Värmland, Västerbotten, Västernorrland, Västmanland, Örebro, Östergötland	2 400 000 kr

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984